

مسمومیت با متادون

ویژه بیماران و خانواده‌ها

ارائه شده توسط:

ای سی یو بیمارستان خاتم الانبیاء شهرستان بافت
فاطمه محمدی نژاد / کارشناس پرستاری

منابع

1. World Health Organization (WHO). Clinical Guidelines for Withdrawal Management and Treatment of Drug Dependence
2. UpToDate. Methadone poisoning and overdose management
3. Centers for Disease Control and Prevention (CDC). Opioid overdose prevention
4. SAMHSA. Methadone Safety and Overdose Prevention
5. Goldfrank's Toxicologic Emergencies, 11th Edition

چگونه از مسمومیت پیشگیری کنیم؟

- ✓ دارو را دقیقاً طبق نسخه مصرف کنید
- ✓ دوز دارو را خودسرانه تغییر ندهید
- ✓ متادون را با الکل یا داروهای خواب‌آور مصرف نکنید
- ✓ دارو را دور از دسترس کودکان نگه دارید
- ✓ متادون خود را به دیگران ندهید
- ✓ در صورت خواب‌آلودگی شدید، با پزشک تماس بگیرید
- پیام مهم به خانواده‌ها
- حتی یک جرعه متادون می‌تواند برای کودک کشنده باشد. نگهداری ایمن دارو، مسئولیت مستقیم خانواده است

در صورت شک به مسمومیت چه کار کنیم؟

اقدامات صحیح

- فوراً با اورژانس تماس بگیرید
- بیمار را بیدار نگه دارید
- اگر خواب‌آلود است، به پهلو بخوابانید
- اطلاعات دارویی (نام دارو، مقدار مصرف، زمان مصرف) را همراه داشته باشید

کارهای خطرناک

- دادن شیر، آب‌نمک یا مواد خانگی
- وادار کردن بیمار به استفراغ
- صبر کردن برای بهتر شدن علائم

درمان مسمومیت با متادون

در مراکز درمانی ممکن است اقدامات زیر انجام شود:

- پایش تنفس و سطح هوشیاری
- تجویز داروی نالوکسان (پادزهر متادون)
- اکسیژن‌درمانی
- بستری و تحت نظر قرار گرفتن (گاهی تا ۲۴-۴۸ ساعت)

⚠️ اثر نالوکسان کوتاه‌تر از متادون است؛ بنابراین بیمار باید حتماً تحت نظر بماند.

علل شایع مسمومیت با متادون

- مصرف بیش از دوز تجویز شده
- مصرف همزمان با: • الکل • قرص‌های خواب‌آور و آرام‌بخش (مثل دیازپام، لورازپام) و سایر مواد مخدر
- مصرف اشتباهی توسط کودک
- نگهداری نادرست دارو در منزل
- افزایش خودسرانه دوز به دلیل «اثر نکردن»

علائم و نشانه‌های مسمومیت با متادون

در صورت مشاهده هر یک از علائم زیر فوراً به اورژانس مراجعه کنید یا با ۱۱۵ تماس بگیرید: علائم خطرناک:

- خواب‌آلودگی شدید یا بیهوشی
 - کند شدن یا سخت شدن تنفس
 - کبودی لب‌ها یا ناخن‌ها
 - مردمک‌های بسیار تنگ (مردمک‌های سوزنی)
 - کاهش سطح هوشیاری
 - عدم پاسخ به صدا یا درد
 - تهوع و استفراغ مکرر
 - ضربان قلب کند یا نامنظم
- ⚠️ توجه: ممکن است بیمار ابتدا خوب به نظر برسد ولی چند ساعت بعد دچار افت تنفس شود

متادون چیست؟ متادون یک داروی مخدر (اپیوئیدی) با اثر طولانی‌مدت است که برای:

- درمان وابستگی به مواد مخدر
- تسکین دردهای مزمن تجویز می‌شود.

⚠️ اگر متادون بیش از مقدار تجویز شده، بدون نسخه پزشک یا همراه با داروها و مواد دیگر مصرف شود، می‌تواند باعث مسمومیت شدید و حتی مرگ شود

چرا مسمومیت با متادون خطرناک است؟

- اثر متادون طولانی و تجمعی است
- علائم مسمومیت ممکن است دیرتر ظاهر شوند
- حتی مقدار کم آن برای کودکان و سالمندان بسیار خطرناک است
- ترکیب با الکل یا داروهای آرام‌بخش خطر مرگ را چند برابر می‌کند